7/2864,
2901

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İhracat Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.02.01.03
KONU: Soru önergesi

30.06.04* 36781

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a- 17.06.2004 tarih ve 6063 sayılı yazınız.
b- 21.06.2004 tarih ve 6120 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları konusu, Niğde Milletvekili Sn. Orhan Eraslan ve İstanbul Milletvekili Sn. Bihlun Tamaylıgil tarafından tevcih edilen soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:
EK-1: Cevap (1Adet-4 sayfa)

9/2864, 2901

Niğde Milletvekili Sn. Orhan Eraslan'nın "elma ve patates ihracatında uygulanan teşvik primine" ilişkin 7/2864 esas no'lu, 6056/20106 evrak kayıt no'lu yazılı soru önergesine verilen cevap:

1- Ülkemizde tarım ürünleri ihracatında verilen teşvikler, bu ürünlerin ticaretini uluslararası kurallara bağlayan Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması çerçevesinde düzenlenmektedir. Anlaşma hükümleri gereği ülkeler, taahhüt listelerinde belirttikleri ürünler ve miktarlara bağlı kalarak ihracat sübvansiyonu sağlayabilmektedir. Ülkemiz, ihracat iadesi yapılacak ürünlerin ve ödeme oranlarının tespitinde DTÖ ihracat sübvansiyonu taahhütlerimizin yanında üretim, maliyet, dış piyasa şartları ve ihracat potansiyelini dikkate almakta ve bölgesel ayırıma gidilmemektedir. Bahse konu Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması Eki Taahhüt Listesinde elma ve patates de yer almaktadır. Söz konusu ürünlerde stok durumuna göre geçmiş yıllarda da dönemsel olarak ihracat iadesi yardımları yapılmıştır.

İhracat iadesi yardımları, Bakanlar Kurulu'nun 11/1/1995 tarih ve 94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'nın 4. maddesi gereğince, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, DPT, Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankasının üyesi bulunduğu Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu kararlarıyla yürürlüğe girmektedir. Karar taslakları, sözkonusu 94/6401 sayılı Karar kapsamında Dış Ticaret Müsteşarlığınca hazırlanarak, Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Sekreteryasına intikal ettirilmekte, Sekreterya ise bu Karar Taslaklarını Kurul üyelerinin görüşlerine açmaktadır. Üzerinde görüş birliğine varılan Kararlar, müteakiben Kurul üyelerinin imzalarına sunulmakta ve imza ikmali neticesinde yürürlüğe girmektedir. Kararların çok önceden sevk edilmesine rağmen uygulama dönemi sonunda veya uygulama döneminin bitmesine birkaç gün kala istihsali, karar alma sürecinde yaşanan bu gecikmeden kaynaklanmaktadır. Ayrıca bu yıl, teşviklerin amacına uygun kullanılmasını teminen, kararların mahsup kararı şeklinde istihsali de süreci uzatan bir etken olmuştur.

Nitekim patates ihracatında, ihracatı müteakip tebliğde belirtilen giderlerin mahsup yoluyla karşılanması amacıyla gerekli P-KKK kararının istihsalini teminen, sözkonusu karar taslağı **16.12.2003** tarih ve 61881 sayılı yazı ile Dış Ticaret Müsteşarlığınca P-KKK Sekretaryasına sevkedilmiş olup Kurul kararı ancak **23.05.2004** tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Elma ihracatına ilişkin karar taslağı ise **30.1.2004** tarihinde sevkedilmiş olmasına karşın Kurul kararı yine **23.5.2004** tarihinde yayınlanabilmiştir.

2- Sözkonusu ihracat iadesi kararları, elma için 1 Mart-31 Mayıs 2004, patates içinse 1 Nisan-31 Mayıs 2004 tarihleri arasında yapılan fiili ihracatları kapsamakta olup bu teşviklerden yalnızca kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasını müteakip yapılan ihracatlar değil, belirtilen süre içerisinde usulüne uygun olarak gerçekleştirilen tüm ihracatlar faydalanabilmektedir.

3- Tebliğ kapsamındaki mahsup işlemlerinden faydalanabilmek için, firmalarımızın fiili ihraç tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde müracaat etmeleri gerekmekte olup bu süre henüz dolmamıştır. Bu nedenle sözkonusu karardan tam olarak hangi firmaların yararlandığını tesbit etmek bu aşamada mümkün olamamaktadır. Diğer taraftan ilgili kanun hükümleri gereği, firmalara ait ticari sır niteliği taşıyan bilgiler, ancak gizli veya hizmete özel kaydıyla verilebilmektedir.

4- İhracatçı Birliklerinden alınan Türkiye geneli kayıt rakamlarına göre; ilgili dönemdeki elma ve patates ihracatımız ile bu miktarlara göre firmaların mahsup işlemine konu hakedişleri aşağıda gösterilmektedir.

1 Mart-31 Mayıs 2004 arası elma ihracatımız:
Miktar: 4.444 ton **Değer:** 2.190.768 ABD $
Mahsup işlemine konu olabilecek hakediş tutarı: 4.444*40=177.760 ABD $

1 Nisan-31 Mayıs 2004 arası patates ihracatımız:
Miktar: 38.173 ton **Değer:** 3.569.345 ABD $
Mahsup işlemine konu olabilecek hakediş tutarı: 38.173*19=725.287 Ancak % 20 azami ödeme oranı nedeniyle 713.862,5 ABD $

5- Sözkonusu ihracat iadesi kararları, elma için 1 Mart-31 Mayıs 2004 tarihleri arasındaki 3 aylık, patates içinse 1 Nisan-31 Mayıs 2004 tarihleri arasındaki 2 aylık sürede yapılan fiili ihracatları kapsamakta olup tebliğ kapsamındaki mahsup işlemlerinden yalnızca kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasını müteakip yapılan ihracatlar değil, belirtilen süre içerisinde usulüne uygun olarak gerçekleştirilen tüm ihracatlar faydalanabilmektedir.

İhracat iadesi yardımlarına konu patates ve elma ihracatının 2003-2004 yılları dönemsel karşılaştırması aşağıda yer almaktadır.

Elma İhracatımız

2003 Mart-Mayıs		2004 Mart-Mayıs		Artış Oranı	
Miktar (ton)	Değer ($)	Miktar (ton)	Değer ($)	Miktar (%)	Değer (%)
1.966,1	738.996	4.444	2.190.768	126	196

Patates İhracatımız

2003 Nisan-Mayıs		2004 Nisan-Mayıs		Artış Oranı	
Miktar (ton)	Değer ($)	Miktar (ton)	Değer ($)	Miktar (%)	Değer (%)
13.874,7	1.051.940	38.173,3	3.569.345	175	239

Tabloların incelenmesinden de anlaşılacağı üzere; 2004 yılı 1 Nisan –31 Mayıs döneminde patates ihracatımızın, teşvik uygulanmayan 2003 yılının aynı dönemine göre miktar bazında % 175, değer bazında % 239 artış gösterdiği, 2004 yılı 1 Mart-31 Mayıs dönemi elma ihracatının ise bir önceki yıl aynı döneme göre miktar bazında % 126, değer bazında % 196 arttığı görülmektedir. Teşvik uygulanmayan 2002 yılının aynı döneminde elma ihracatımız 622 ton iken 2004 yılı 1 Mart-31 Mayıs döneminde ihracatımız 4.444 ton olarak gerçekleşmiştir. Bu artışlar, ihracat iadelerinin, stokların ihracata yönlendirilmesi hedefine ulaşılması bakımından son derece olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir.

7/2864, 2901

Niğde Milletvekili Sn. Orhan Eraslan'nın "elma ve patatesin ihracat iadesinde GÇB aranmadığı" iddialarına ilişkin 7/2901 esas no'lu, 6134/20252 evrak kayıt no'lu yazılı soru önergesine verilen cevap:

23.05.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan elma ve patates ihracatında, ihracat iadesi yapılmasına ilişkin tebliğ kapsamında yapılan mahsup işlemlerinden faydalanabilmek için Gümrük Çıkış Beyannamesi aranmadığı ve fatura ile yetinildiği iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır. Sözkonusu tebliğ hükümlerinden faydalanılabilmesi için ibrazı zorunlu belgeler arasında Gümrük Çıkış Beyannamesi de bulunmakta ve bu durum Tebliğin Uygulama Usül ve Esaslarında açıkça ifade edilmektedir.

İstanbul Milletvekili Sn. Bihlun Tamaylıgil'in "1 Ocak 2003 tarihinden itibaren yayınlanan ithalatta standartları belirleyen genelgelere" ilişkin 7/2900 esas no'lu, 6132/20250 evrak kayıt no'lu yazılı soru önergesine verilen cevap:

Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Mevzuatı her yıl revize edilmekte ve Gümrük Müsteşarlığı tarafından tespit edilen yeni gümrük tarife istatistik pozisyonlarına göre Tebliğler eki listeler düzenlenmekte, ayrıca yayımlanan yeni mevzuat ve yıl içindeki uygulamalar göz önüne alınarak, Tebliğlerde gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

Bu Tebliğlerden 2004/1 sayılı Dış Ticarette Standardizasyon Tebliği, ilgili Bakanlıklar tarafından iç piyasada yürürlüğe konulmuş bulunan zorunlu standartların ithalatta da uygulanması amacıyla hazırlanmıştır. Zorunlu standartlar kapsamına giren ürünlerin ithalat denetimleri Türk Standartları Enstitüsü tarafından yürütülmektedir. Bu Tebliğ ekinde yer alan standartlara ilişkin liste, ilgili Bakanlıkların iç piyasada yeni standartları mecburi uygulamaya koyması veya mevcut zorunlu standartları yürürlükten kaldırması durumlarında değişikliğe uğramaktadır.

Bu çerçevede, söz konusu Tebliğle ilgili olarak 1.1.2003 yılından itibaren yapılan mevzuat değişikliklerini ve yayımlandıkları Resmi Gazete tarih ve sayılarını gösteren tablo aşağıda sunulmaktadır:

	Mevzuatın Adı	Resmi Gazete Tarih ve Sayısı
1	Dış Ticarette Standardizasyon (DTS) Tebliği (Tebliğ No. 2003/1)	27.12.2002 24976
2	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/8)	6.2.2003 25016
3	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/10)	6.3.2003 25040
4	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/16)	12.4.2003 25077
5	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/17)	29.5.2003 25122
6	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/22)	18.9.2003 25233
7	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/24)	23.10.2003 25268
8	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/26)	4.12.2003 25306

9	DTS 2003/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2003/31)	5.12.2003 25307
10	2004/1 sayılı DTS Tebliği	31.12.2003 25333 (3. Mükerrer)
11	DTS 2004/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2004/10)	14.2.2004 25373
12	DTS 2004/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2004/17)	8.4.2004 25427
13	DTS 2004/1 sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No. 2004/23)	10.4.2004 25429

Öte yandan, Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Mevzuatı kapsamında geleneksel ihraç ürünlerimiz olan tarım ürünleri ile ilgili olarak ithalat aşamasında ticari kalite denetimleri Müsteşarlığımıza bağlı Dış Ticarette Standardizasyon Denetmenleri tarafından yürütülmektedir. Bu kontrolleri düzenleyen Tebliğ eki listede kontrole tabi tarım ürünleri ve ilgili standartlar yer almaktadır. 2003 yılında yürürlükte olan söz konusu Tebliğ revize edilerek 2004 yılında tekrar yayımlanmıştır. Ancak listede yer alan standartların sayısında herhangi bir değişiklik olmamıştır. Bu Tebliğin yayımlandığı Resmi Gazete tarih ve sayıları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

	Mevzuatın Adı	**Resmi Gazete Tarih ve Sayısı**
1	DTS Tebliği (Tebliğ No. 2003/2)	27.12.2002 24976
2	DTS Tebliği (Tebliğ No. 2004/2)	31.12.2003 25333 (3. Mükerrer)